

Protokół posiedzenia Komisji Rewizyjnej Polskiej Akademii Umiejętności

(kontrola dokumentacji finansowo-księgowej za rok 2017)

Komisja Rewizyjna Polskiej Akademii Umiejętności, w składzie: prof. dr hab. Ryszard Nycz, prof. dr hab. Leszek Starkel i prof. dr hab. Agnieszka Zalewska, w obecności głównej księgowej PAU pani mgr Marzeny Panek, przeprowadziła w dniu 12 marca 2018 roku kontrolę dokumentacji finansowej Polskiej Akademii Umiejętności za rok 2017, a następnie drogą mailową uzyskała dodatkowe wyjaśnienia i uzgodniła niniejszy protokół.

Komisja pragnie podziękować pani mgr Marzenie Panek za bardzo staranne przygotowanie dokumentacji oraz za udzielenie wyczerpujących dodatkowych wyjaśnień, zarówno podczas spotkania, jak i później drogą mailową.

Przeprowadzona kontrola skoncentrowała się na sprawach finansowych i merytorycznych, wynikających z analizy przychodów oraz kosztów i wydatków, w zakresie działalności statutowej, dedykowanych dotacji i grantów oraz działalności gospodarczej Akademii.

Zgodnie z praktyką lat ubiegłych Komisja Rewizyjna zwróciła szczególną uwagę na te elementy dokumentacji finansowej, które wskazują na zmiany w stosunku do wcześniejszej praktyki, utrudnienia w działalności Akademii w 2017 roku oraz możliwe przeszłe trudności.

Aktualnie zakończyło się szczegółowe sprawdzanie dokumentacji finansowo-księgowej za 2017 rok pod względem formalnym przez biegłego rewidenta z firmy PROFIN p. Annę Borowiec-Rogalską i w przygotowaniu jest raport pokontrolny. Wiadomo już, że opinia jest pozytywna i razem z raportem będzie do wglądu w księgowości i w kancelarii PAU począwszy od maja br.

Na podstawie sprawdzonej przez Komisję Rewizyjną dokumentacji finansowo-księgowej przychodów oraz kosztów i wydatków za rok 2017 stwierdza się, co następuje:

**Zestawienie przychodów i kosztów oraz stanu rachunków
Polskiej Akademii Umiejętności za rok 2017**

I. Salda bankowe na dzień 1 stycznia 2017

Rachunek bieżący	1 632 293,13
Rachunek funduszu socjalnego	38 452,39
Rachunek funduszu celowego BPP	2 222 551,24
Pozostałe rachunki	1 853 888,80
Rachunek stypendium medycznego im. prof. Zbigniewa Hermana	615 568,91
Kasa	2 179,24
Kredyt do spłaty	–536 170,16

II. Przychody

1. Dotacje MNiSW	
działalność statutowa	6 157 340,00
DUN	45 326,71
Narodowy Program Rozwoju Humanistyki	1 166 528,34
granty NCN	218 441,10
remont Małej Auli	288 679,63
2. Dotacje Senatu	237 727,23
3. Dotacje MKiDN	296 834,00
4. Dotacje Fundacji Lanckorońskich	
stypendia naukowe (razem z londyńskimi)	374 667,41
<i>Acta Nuntiaturae Poloniae</i>	136 438,80
digitalizacja <i>Elementa ad Fontium Editiones</i>	36 366,87
5. Pozostałe przychody statutowe	
odsetki od kapitału – BPP	6 740,79
odsetki od kapitału – stypendium medyczne	11 723,51
fundusze na nagrody	55 000,00
Województwo Małopolskie	191 056,91
Urząd Miasta Krakowa	26 829,27
fundusze na publikacje	100 673,71
sprzedaż wydawnictw własnych	181 656,38
usługi Archiwum Nauki	–
usługi Biblioteki Naukowej	13 187,09
fundusze na konferencje	49 017,15
inne dotacje	65 488,73
usługi statutowe biura	152 935,25
dofinansowanie PFRON	14 259,37

6. Przychody z działalności gospodarczej	
wynajem budynków w Krakowie	1 196 325,25
wynajem budynków w Warszawie	377 019,38
dzierżawa Domu Profesorskiego w Zawoi	10 543,97
pozostałe przychody operacyjne i finansowe	223 874,44
dotacja NFRZK na remont Małej Auli	194 670,42
odszkodowania	–
odsetki od lokat	28 921,16
Razem przychody:	11 858 272,87

III. Koszty i wydatki

1. Działalność statutowa	6 157 340,00
działalność organizacyjna	1 982 732,23
działalność wydawnicza	302 936,40
działalność biblioteki	2 124 253,15
działalność Biblioteki Polskiej w Paryżu	1 500 000,00
działalność archiwum	208 347,07
współpraca zagraniczna	39 071,15
2. Granty NCN	218 444,10
konferencje DUN	68 175,88
Narodowy Program Rozwoju Humanistyki	1 166 529,60
program MKiDN	296 834,00
program Senatu – Wiera Gran	32 484,06
program Senatu – V Kongres	205 243,17
3. Koszty i wydatki Fundacji Lanckorońskich	
stypendia naukowe	365 504,80
<i>Acta Nuntiaturae Poloniae</i>	136 438,80
4. Pozostałe koszty statutowe	
V Kongres – umowy AGH, UM, GM Kraków	105 630,83
nagrody wypłacone za osiągnięcia naukowe	55 000,00
Nagroda im. E. i A. Jerzmanowskich	115 314,39
koszty sesji naukowych współorganizowanych	121 226,16
koszty wydawnictw (wysyłka, publikacje, magazynowanie)	45 987,44
koszty współwydawców pisma internetowego „PAUza”	107 007,82
koszty współwydawania publikacji naukowych	–
koszty działalności gospodarczej Biblioteki Naukowej	10 263,45

koszty pozostałe działalności statutowej, w tym	
koszty obsługi i zarządu	399 404,23
odsetki dla THL w Paryżu	62 693,28
„The Polish Review”	30 000,00
5. Działalność gospodarcza	
koszty utrzymania Domu Profesorskiego w Zawoi	71 811,70
koszty utrzymania kamienicy w Warszawie, ul. Lwowska 13	139 457,17
koszty utrzymania Pałacu Rusieckich, ul. Lwowska 13	40 237,99
koszty obsługi działalności gospodarczej	385 191,26
koszty utrzymania budynków w Krakowie	243 630,25
koszty remontów budynków w Krakowie	962 081,70
pozostałe koszty operacyjne i finansowe	116 868,54
podatek dochodowy	104 498,00
Razem koszty:	11 763 298,62
Zysk:	94 974,25

IV. Salda bankowe na dzień 31 grudnia 2017

1. Rachunek bieżący	1 359 478,27
2. Rachunek funduszu socjalnego	30 444,80
3. Rachunek funduszu celowego BPP	2 085 450,00
4. Pozostałe rachunki	1 667 298,38
5. Rachunek stypendium medycznego im. prof. Z. Hermana	627 292,42
6. Kasa	2 535,07
7. Kredyt do spłaty	–

W wyniku kontroli dokumentacji finansowo-księgowej za rok 2017 Komisja Rewizyjna wyciągnęła następujące wnioski:

- W porównaniu z poprzednimi latami przedstawiona dokumentacja, badana też przez biegłego rewidenta, jest przejrzystsza, a jednocześnie bardziej szczegółowa. Uwzględniona została ubiegłoroczna prośba Komisji Rewizyjnej, dotycząca dodania informacji o przepływach zobowiązań finansowych między rokiem rozliczeniowym oraz rokiem go poprzedzającym i po nim następującym, co pozwala na szybkie porównanie stanu rachunków na otwarcie i zamknięcie roku rozliczeniowego z bilansem przychodów oraz kosztów i wydatków w roku rozliczeniowym. To samo dotyczy wyodrębnienia przycho-

- dów w postaci darowizn rzeczowych, *explicite* wymienionych w jednym z dokumentów.
- W tym roku Komisja Rewizyjna poprosiła o szczegółowe informacje na temat wydawnictw PAU oraz konferencji, sesji i seminariów naukowych, organizowanych lub współorganizowanych przez PAU. W obu dziedzinach osiągnięcia Polskiej Akademii Umiejętności utrzymane były na bardzo dobrym poziomie. Ważną rolę odgrywa Komitet Wydawniczy, powołany w 2016 roku, którego zadaniem jest ocena materiałów proponowanych do wydania przez PAU. Na uwagę zasługuje pozyskiwanie zewnętrznych sponsorów, wspierających działalność wydawniczą PAU, oraz fakt znacznego wzrostu przychodów ze sprzedaży wydawnictw PAU (181 656 zł w 2017 roku, w porównaniu z 106 830 zł w 2016 roku).
 - W 2017 roku całkowite przychody Polskiej Akademii Umiejętności wynosiły (z dokładnością do tysiąca złotych) 11 858 000 zł i przekroczyły o 95 000 zł łączne koszty i wydatki w wysokości 11 763 000 zł. Rok 2017 był drugim z kolei rokiem z dodatnim bilansem budżetowym. Dla porównania, w 2016 roku bilans budżetowy wynosił 664 000 zł, ale do budżetu wpłynęła jeszcze ostatnia rata odszkodowań za nieruchomości warszawskie (300 000 zł) i prowadzone były tylko niewielkie remonty. Należy podkreślić, że dodatni bilans w 2017 roku został osiągnięty pomimo całkowitej spłaty kredytu PAU (536 000 zł) i zapłacenia związanego z tym podatku dochodowego (105 000 zł) oraz dużej skali prowadzonych remontów (962 000 zł, z czego docelowe dotacje na remont Małej Auli wynosiły 483 000 zł, a reszta pokrywana była z bieżących środków Akademii). Bardzo istotnym elementem dodatniego bilansu była, wyraźnie widoczna w przedstawionej dokumentacji, dyscyplina budżetowa po stronie wydatków oraz aktywna działalność w kierunku pozyskiwania dodatkowych środków po stronie przychodów.
 - Podstawą finansowania działalności statutowej PAU jest dotacja z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, która po raz pierwszy od 2009 roku niewiele wzrosła i w 2017 roku wynosiła 6 157 340 zł (wobec 5 978 000 zł we wcześniejszych latach). Koszty i wydatki związane z działalnością statutową PAU w 2017 roku przekroczyły tę dotację o około 120 000 zł, w porównaniu z przekroczeniem o 227 000 zł w 2016 roku. Całkowite koszty i wydatki statutowe PAU, które są wyższe niż dotacja statutowa z MNiSW, są pokrywane z innych przychodów PAU.
 - Analiza innych przychodów statutowych PAU pokazuje, że w 2017 roku wiele z nich, np. dotacja z MKiDN czy dotacje Fundacji Lanc-

koronskich, utrzymana była na podobnym poziomie jak w 2016 roku. Mniejsze natomiast były przychody z grantów Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (1 166 528,34 zł w porównaniu z 1 723 531,89 zł w 2016 roku) czy z grantów NCN. Z kolei dodatkową pozycję stanowiły dotacje z Senatu RP (238 000 zł) z głównym przeznaczeniem na organizację V Kongresu Polskich Towarzystw Naukowych w Świecie. Należy pamiętać, że powyższe pozycje są całkowicie zbilansowane po stronie kosztów i wydatków. Źródłem zysku były natomiast wspomniane już wcześniej dodatkowe przychody ze sprzedaży wydawnictw PAU, pozyskiwanie sponsorów na działalność wydawniczą, konsekwentne obciążanie częścią kosztów współorganizatorów sesji, konferencji i seminariów w PAU czy współwydawców materiałów, jak również ograniczenie subsydiowania działalności niemającej bezpośredniego związku z PAU.

- Bilans wszystkich przychodów oraz wydatków i kosztów statutowych, łącznie z dotacją MNiSW, był w 2017 roku po raz pierwszy dodatni i wynosił 127 000 zł, w porównaniu z –356 000 zł w 2016 roku i –715 000 zł w 2015 roku.
- Analiza wydatków związanych z działalnością statutową PAU pokazuje, że choć nadal swoboda manewru jest ograniczona, to wobec dość powszechnych podwyżek płac w sferze budżetowej, najpilniejszą sprawą staje się podniesienie wynagrodzeń pracowników PAU. Nadzieję należy pokładać w podniesieniu dotacji budżetowej PAU wobec uzyskania przez PAU kategorii A w ramach ostatniej kategoryzacji instytucji naukowych.
- Działalność gospodarcza PAU wiąże się głównie z nieruchomościami w Krakowie, Warszawie i Zawoi. W 2017 roku całkowite przychody z tej działalności wynosiły 2 031 355 zł, a całkowite koszty i wydatki 2 063 777 zł, dając niewielki ujemny bilans –32 422 zł (dla porównania, odpowiednie kwoty w 2016 roku to 2 172 000 zł, 1 161 000 zł i 1 011 000 zł). Wzrost kosztów działalności gospodarczej wiązał się głównie z dużymi wydatkami na remonty nieruchomości w Krakowie, co przekłada się na dodatkowe przychody, związane z wynajmowaniem pomieszczeń. Analiza działalności gospodarczej PAU pokazuje, że gospodarowanie nieruchomościami w Krakowie jest całkowicie pod kontrolą. W 2017 roku Dom Profesorski w Zawoi został wydzierżawiony na 30 lat – dzierżawca ma na swój koszt przeprowadzić remont, pokrywać koszty podatków i płacić niewielki czynsz. Oznacza to zmniejszenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez PAU o około 70 000 zł rocznie. Umowa nie zapewnia preferencji członkom PAU w wynajmowa-

- niu pokoi w Domu Profesorskim. Gospodarowanie nieruchomościami w Warszawie, które staje się coraz mniej dochodowe, nadal wymaga znalezienia rozwiązania.
- Dodatni bilans budżetowy PAU, utrzymany drugi rok z rzędu, wskazuje na coraz lepszą kontrolę budżetu i daje możliwość lepszego planowania wydatków. Dobrze też rokuje na przyszłość przemyślana i coraz lepiej prowadzona działalność gospodarza PAU. Podniesienie wynagrodzeń pracowników PAU i znalezienie dobrego rozwiązania odnośnie do nieruchomości w Warszawie to najpoważniejsze wyzwania, stojące obecnie przed Zarządem PAU.

W podsumowaniu protokołu należy stwierdzić, że w 2017 roku Polska Akademia Umiejętności w pełni rozwijała swoją działalność statutową w zakresie badań naukowych, działalności wydawniczej i popularyzatorskiej.

Kraków, 17 marca 2018

Prof. dr hab. Ryszard Nycz

Prof. dr hab. Leszek Starkel

Prof. dr hab. Agnieszka Zalewska